

بررسی سبک باروری ایرانی-اسلامی: مطالعه کیفی

گروه: سلامت زنان

سال پایان: ۱۳۹۷

مجری: دکتر فهیمه قطبی زاده وحدانی

سال شروع: ۱۳۹۴

چکیده

مقدمه

امروزه با توجه به تغییرات وسیعی که در سطح جامعه در طی چند سال اخیر رخ داده یعنی مرحله گذر از سنت و ورود به مدرنیته از لحاظ اجتماعی و روانی و اخلاقی و معنوی و اقتصادی پیامدها و آسیب‌هایی را به همراه داشته است از جمله این پیامدها می‌توان به افزایش سن ازدواج و افزایش سن باروری اشاره نمود. دانستن الگوی تغییرات باروری و سمت و سوی آینده آن در هر کشوری می‌تواند از اهمیت بالایی برای برنامه ریزی های کشوری برخوردار باشد. لذا این طرح با هدف توصیف و تعیین سبک باروری ایرانی-اسلامی انجام شد.

روش‌شناسی

این مطالعه کیفی در ۳ مرحله ی الف) بررسی مروری متون و مقالات داخلی و خارجی، ب) بارش افکار در جلسات بحث گروهی متمرکز با حضور متخصصین زنان و زایمان، کارشناسان علوم اجتماعی، جمعیت‌شناسی، روان‌شناسی و حقوق دانان و ج) مصاحبه با مدیران بهداشت خانواده دانشگاه های تهران و مشاوران روان‌شناسی فرهنگستان علوم پزشکی انجام گرفت. پس از جمع بندی کلی، داده ها مورد تجزیه و تحلیل محتوایی (Content analysis) قرار گرفت

یافته‌ها

رکود اقتصادی و افزایش هزینه های زندگی تمایل خانواده ها به داشتن فرزند را کاهش داده است خانواده ها بچه دار شدن را به تعویق می‌اندازند یا با فاصله های زمانی زیاد بین تولد بچه ها اقدام می‌کنند یا حتی اقدام به سقط فرزندان ناخواسته می‌نمایند تا مجال اندوختن سرمایه مالی داشته باشند. از طرفی افزایش سن ازدواج در جامعه نیز به دنبال تغییر فرهنگ و مدرنیته شدن زندگی، همراه با تمایل به ادامه تحصیل در مقاطع تحصیلات تکمیلی، بی‌ثباتی خانواده ها و کاهش مسئولیت پذیری جوانان در قبال خانواده و جامعه نقش مهمی در تغییر سبک باروری و سیر نزولی رشد جمعیت در ایران داشته است.

بحث و نتیجه‌گیری

حمایتهای اقتصادی و سیاسی دولت مبنی بر رفع موانع اقتصادی بر باروری و حمایت از مرخصی زایمان برای مادران و حتی پدران در حال تحصیل و یا دارای کار، تلاش برای رشد فرهنگ خانواده مداری، آموزش مهارت های زندگی مشترک و تربیت فرزند و ایجاد انگیزه و تمایل جوانان به تشکیل خانواده و فرزند آوری تا حد زیادی بتواند در اصلاح سبک باروری موجود در جامعه کمک کننده باشد. برای رسیدن به مناسب

ترین آهنگ رشد جمعیت، باید ترتیبی اتخاذ شود که رشد جمعیت و رشد و توسعه اقتصادی اجتماعی به موازات هم پیش رود و در طول زمان تعادل میان آنها وجود داشته باشد.

کلیدواژه: سبک باروری، عوامل اقتصادی- اجتماعی، عوامل فرهنگی، عوامل دموگرافیکی ، باروری اسلامی.